

Krise for norsk korn

Behovet for import av korn til Norge kan bli doblet innen 2030, viser ny undersøkelse. Økonomien i kornproduksjonen må styrkes. Samtidig må det bygges opp nye kornlagre for å sikre matforsyningen.

AgriAnalyses rapport «Korn og krise» gir et dystert bilde av norsk kornproduksjon. Hvis kornarealet går ned med dagens tempo, vil behovet for kornimport øke med mellom 43 og 67 prosent til 2030 – avhengig av om produktiviteten øker eller er konstant. Hvis arealnedgangen akselererer, vil importbehovet øke med over 100 prosent.

Det er en alvorlig situasjon. I verste fall kan importbehovet bli større enn vår egen produksjon. Dette gjør landet sårbart for internasjonale svingninger

i kornmarkedet. Svikt i verdens kornproduksjon vil kunne gå på matsikkerheten løs, også i rike Norge.

Det er helt nødvendig å stoppe nedgangen i norsk kornproduksjon. Det er ikke nok å beholde kornarealene i drift, avlingsnivået per dekar må også økes.

Grunnlagstallene for årets jordbruksforhandlinger viser at det er kornprodusentene – ved siden av svineprodusentene – som kom dårligst ut i inntektsutvikling fra 2011 og fram til i dag. Dette er noe av forklaringen på at produksjonen stagnerer, men påviser også en del av løsningen: Økonomien i kornproduksjonen må styrkes.

De norske kornlagrene ble trappet ned fra midten av 1990-tallet, og helt avvirket i 2003. Dette ble gjort i en situasjon der Norge

Oppsummert

Importbehov

1 Importen av korn til Norge kan bli doblet innen 2030.

Alvorlig

2 Den økende importavhengigheten går på matsikkerheten løs.

Lønnsomhet

3 Lønnsomheten i norsk kornproduksjon må styrkes, og beredskapslagre for korn gjenoppbygges.

hadde høy egenproduksjon. Men fallende kornareal, stagnert avlingsnivå og økt etterspørsel har gitt oss en helt ny situasjon. I tillegg har verdensmarkedet blitt mer ustabil. På verdensbasis er det bare nok korn på lager til å dekke et par måneders forbruk. Alt dette tilsier at norske kornlagre må bygges opp igjen.

Tilgang på korn er et spørsmål av største betydning for norsk matvaresikkerhet. Vår rikdom er slett ingen garanti. I kriseårene 2007 og 2008 falt kornmarkedet sammen, store kornproduserende land innførte eksportforbud, og handelen ble styrt av lisenser fra land til land.

Til syvende og sist har også Norge en plikt til å bidra i matforsyningen til en voksende verdensbefolkning.

SAGT

av andre

Ærlig talt: Sp-leder Liv Signe Navarsete.

FOTO: SCANPIX

Frimodig

* «Jeg tror vi må være så fri å si at hvis Sp hadde hatt rent flertall hadde det kanskje vært sterkere virkemidler enn i dag.»

Liv Signe Navarsete til Trønder-Avisa. Vi må nok være så fri at vi kan si at det aldri vil skje.

Løsningen

* «Den svenske banken SEB vil avslutte kundeforholdet til 7000 norske kunder fordi de har mindre enn én million kroner på konto.»

Oppslag i Dagens Næringsliv. Men kan ikke SEB låne dem pengene i stedet?

Tett i pappen

* «Siden Justin Bieber ikke ville møte fansen, ga vi dem en syltynn erstatning. I fare for å bli mottatt som noen utskjulte pappskaller tok vi torsdag Justin under armen og ruslet bort til hotellet The Thief på Tjuvholmen, der det i dagevis var spekulert i om superstjernen bodde under Oslo-oppholdet.»

VG Nett tirret fansen med en pappfigur av Justin Bieber. Ingen fare VG Nett, dette er pappskallejournalistikk.

Skjernet

* «Da tusenvis av jenter stormet Oslo på jakt etter Justin Bieber i fjor, var det ikke hylingen som gjorde inntrykk. Det urovekkende var at jeg aldri hadde hørt om fyren.»

Lars Magne Sunnanå beretter om sitt beskyttede liv i A-magasinet.

Nationen arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale bes ta kontakt med redaksjonen. Pressens Faglige Utvalg (PFU) er et klageorgan som behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. PFU holder til i Oslo, tlf: 22 40 50 40. Epost: pfu@presse.no

«Værdens deiligste gate»

DAGENS GJEST

Arkitekt Harald Hals ga Oslo noen av byens vakreste strøk. Husker du hvorfor?

Det skorter ikke på budgivningen når leiligheter i Ullevål Hageby, Lindern eller Torshov legges ut for salg. Alle bydelene har det til felles at de ble reist i mellomkrigstiden for å avbøte byens prekære boligproblemer. Oslo hadde vokst kraftig som følge av industrialismen, og i tiårene før krakket i 1899 ble hovedstadens gamle løkker og bynære jordbruksland forvandlet til triste bylandskap.

Endeløse gater strekte seg nordover, vestover og ikke minst østover fra den gamle bykjernen. Navn som Toftes gate og Thorvald Meyers gate forteller om handlekraftige menn som la land og folk under seg, sluset menneskene inn i fabrikkene og bandt dem til maskinene til det ikke var livskraft igjen. Lags gatene lå skittengrø leiekaserner med lavloftede kjellere. Her og der ble kvartalene avløst av grønne lunger og kirkegårder for rekreasjon og endelig hvile.

Det var i disse gatene at byens boliginspektør, Nanna Broch, gjorde sine notater. Altfor lenge

hadde spekulantene fått råde bygrunnen alene. Folketellingen i 1920 viste at over 20 prosent av byens befolkning levde i overbefolkede leiligheter. Mer enn 1200 kjellere var bebodd til tross for at halvparten av dem var erklært uegnet. Med statistikk, tekst og fotografier dokumenterte hun bolignødens ansikt, dens omfang og konsekvenser. Ikke bare innvirket den på folks helse, familieliv, skolegang og lekemiljø, men ga også grobunn for utbredt alkoholisme og kvinnemishandling.

Spørsmålet om hvordan billige og skikkelige boliger skulle skaffes til en voksende bybefolkning ble mer og mer påtrengende. I 1913 så Norsk Forening for Boligreform dagens lys. Foreningen agiterte for bedre bolighygiene og ble en pådriver både for sosial boligbygging generelt og for hagebykonseptet spesielt. Forbildet var den radikale by- og boligplanleggeren Ebenezer Howard og organisasjonen International Garden Cities and Town Planning Association.

«Vi gir oss ikke før alle kjellere er stengt, og alle bakgårder er jevnet med jorden, før alle gamle råtne rønner, og alle små, elendige bordhytter er revet, før alle barn vokser opp i gode hjem», skrev

Sjur Harby

Sjur Harby er arkeolog og skribent

GAMLE OSLO

«Her og der ble kvartalene avløst av grønne lunger og kirkegårder for rekreasjon og endelig hvile.»

Nanna Broch og trakk frem tallløse eksempler på elendigheten. Ett av dem viste to voksne og seks barn som bodde i et uthus på ett værelse mindre enn 12 kvadratmeter. Var det akseptabelt? «Utalige er de som kan fremvise legeattest på at de må få komme til bedre boligforhold, hvis de ikke skal gå til grunne, men det nytter ikke. Hus er ikke å oppdrive.»

Det var denne stemningen som møtte den godt voksne arkitekten Harald Hals her hjemme da han etter mange læreår i utlandet kom tilbake til Norge i 1911. Hans første prosjekt ble en oval tomt i Halvdan Svartes gate på Frogner i Oslo, i dag gjerne omtalt som Det engelske kvarter, Rundingen eller Heiabyen. Her slo Hals an den tonen som senere skulle prege hans engasjement for boligsaken, for byggekunsten og for den menneskelige målestokk som senere kom til å prege hans virke som Oslos reguleringsjef.

«Værdens deiligste gate», skrev komponisten Johan Halvorsen i 1916 om nettopp denne delen av Halvdan Svartes gate. Men først og fremst er husene her en påminnelse om at det er når fagkunnskap kobles med uegennytte og idealisme, at verden virkelig beveger seg fremover.